

Avstriji toliko pomankanje zdravniške pomoči? Dobro osnovane kirurški šole, kakoršne smo nekdanj imeli, bi temu zlu kmalu in zdatno storile konec. Javna tajnost je, kedo so kopali ravno imenovanim šolam v Avstriji grob; prepričani smo tudi, žali! da z lepo ne oživijo več; je pa tudi, in ostane resnica, da naj si bo že človek v tem ali onem stanu, če se zanemarja in dalje ne izobrazuje, gotovo nazaduje, naj nosi v svojem žepu diplomo tudi še tako sloveče univerze. Naš čas ima grdo napako, da rad vse staro zametuje; tega pa vendar nihče ne more tajiti, da smo tudi med zdravniki stare šole imeli mnogo prav vrlih, skušenih in zvedenih mož. ki so pri našem ljudstvu še zdaj v najboljšem in najveljavnejšem spominu.

Lansko leto smo brali, da se snujejo priprave za novo železnično progo Lesce-Bohinj. Privoščimo je Bohinjcem od srca. Menimo pa zraven, da bi se enaka proga Loka-Železniki gotovo ravno tako, če ne celo še bolje obnesla. Kdor ve, in opazuje promet naše selške doline, koliko se namreč iz nje izvozi dan na dan raznovrstne lesenine, oglja, lubja, železnine, škrlji, o dobrih letinah tudi sadja; — koliko nasproti pa se uvozi zopet žita, vina, stare železnine itd., prav lahko sprevidi, da bi se lokalna železnica Loka-Železniki prav gotovo dobro obrestovala. Ponovimo še enkrat: Bohinjcem železnico od srca privoščimo, pri tem pa, ko ondotna dolina šteje okolu 4600 duš, šteje jih selška blizu 8 tisoč, tedaj skoraj še enkrat toliko žele za „živi promet“. Pri tem bi lokalna železnica Loka-Železniki, ako bi gg. tehniko dobro znali priti okoli Hrastnika in mimo Petrovega brda, ne prizadajala posebnih ovir, ker bi na ta način ne bilo treba nikjer prestopiti Sore. Da smo kje tam gori v Češkej, stavimo kaj, obe progi: Lesce-Bohinj in Loka-Železniki bi gotovo že zdavnej vozili. — Možem, ki imajo za taka podjetja voljo, zmožnost in moč, kličemo toraj v spomin besede: „Kdor ne vaga, je brez blaga!“ —

Pozor tedaj, gg. podjetniki!

L — k.

Deželni zbor Kranjski.

V tretji seji dne 12. januarja t. l. interpeluje poslanec Hribar in tovariši deželnega predsednika zaradi razpisa dvojnih tehničnih uradniških služeb pri c. kr. železničnem prometnem ravnateljstvu v Beljaku, za kateri imajo pravico prositi vsled dotičnega razpisa le oni, ki so se izšolali na kaki nemški tehnični visoki šoli. V interpelaciji se označi ta način razpisa kot nepostaven, ker so javne službe vsem državljanom ednako pristopne. — Posl. Hribar in tovariši stavijo samostalni predlog o dodatnih naredbah glede nedeljskega posvečevanja. Predlog gre na to, da se odredi, da bode prodajalcem specerijskega, kolonijalnega blaga in delikates v vsem obsegu vojvodine Kranjske zapovedano, da ob nedeljah zapirajo svoje prodajalnice opoludne. — Poslanec Šuklje in tovariši stavijo samostalni predlog, da naj se razmotriva vprašanje, je li način, po katerem namerava vladna predloga o direktnih personalnih davkih urediti dotične deleže posameznih dežel primeren za vojvodino Kranjsko ter ugoden državnim financam. Utemeljevanje obeh samostalnih predlogov pride na vrsto v edni prihodnji seji. — Poslanec Povše utemelji svoj in tovarišev samostalni predlog glede izvrševanja gozdnega zakona. Govornik prav dobro opisuje krivice, katere se gode našem kmetu na Gorenjskem glede paše in ostro obsoja preveliko kazen, ki se nalaga kmetom pri prestopku gozdnega zakona. Vlada naj skrbi za to, da se gozdni zakon prav tolmači in da ne bo v škodo tlačnemu kmetu. Predlog izroči se združenemu finančnemu in upravnemu odseku. — Odobri se računski sklep kmetijske šole na Grmu za l. 1892 in pritrdi se proračun te šole za l. 1894. — Vzame se na znanje poročilo finančnega odseka o računskem zaključku prisilne delavnice za l. 1892 in poročilo o proračunu za l. 1894. Prošnji Jan. Dražila in Ferdinanda Drenika za zvišanje miloščine se odklonita. — Prošnja učitelja M. Ivanetiča

za dovolitev 1. in 2. starostne doklade se odkloni. Učitelju Fr. Pavlinu dovoli se na tri leta poleg pokojnine 240 gld. še po 120 gld. osobne doklade. Prošnja učiteljev 2. in 3. plačilnega razreda v Ljubljani se odkloni. Učiteljema na ljudski šoli v Toplicah-Zagorji se dovoli osebna doklada, katero je prej plačevala premogokopna družba in se naroči deželnemu odboru, naj jo skuša iztirjati od družbe, ki jo je l. 1891 ustavila. — Poslanec Klun poroča o proračunu normalno-šolskega zaklada za l. 1894, katerega potrebščina znaša 346.796 gld., pokritje pa 23.301 gld., primankljaj je pokriti z 10% šolsko priklado. Pri tej točki vnela se je daljša debata, katere se je udeležil poslanec dr. Tavčar, ki se je posebno spodtkoval na prevč nemški učiteljski pripravnici in je predlagal nastopno resolucijo. Deželnemu odboru se nalaga, da naj se z nova prične pogajati s c. kr. vlado v ta namen, da se v Ljubljani z ozirom na žive potrebe naše slovenske države v večjem obsegu vpelje slovenščina kot poučni jezik, in da se posebno moškem in ženskem oddelku te pripravnice ta pouk ednakomerno uredi. Govorili so še deželni predsednik baron Hein, ki je rekel, da prevzame vso odgovornost za sedanjo uredbo pripravnice, poslanec Šuklje in poslanec dr. vitez Bleiweis, ki sta zavračala deželnega predsednika, potem posl. Tavčar, Schwegel, Murnik in poročevalec. Proračun se je na to odobril in dr. Tavčarjeva resolucija vsprejela.

— **Vojaške vesti.** Poveljnik kranjsko-primorskega domobranskega polka št. 5. polkovnik Rudolf baron Gall pl. Gallenstein, odlikovan je z redom železne krone tretje vrste. — Poveljnik kranjskega domobranskega bataljona št. 25 podpolkovnik Ivan Wodniansky dobil je zaradi bolezni enoleten odpust; namesto njega je imenovan poveljnikom 25. bataljona stotnik Karol vitez Andrioli.

— † **Janez Vodopivec** je 12. januarja mirno v Gospodu zaspal dopolnivši svoje 75 leto. Pokojnik bil je po telesu reven mrtvoudnih nog; vendar je svoje življenje dokončal kot trgovec iz mladih nog. Radi tega bil je na široko znan, ako pomislimo, da v prvem času njegovega kupčevanja ni bilo prodajalnic kot dan danes. Na svojem mestu ni bil le trgovec, ampak blagodušen človek, ki ni poznal sovraštva. Blagor svoje občine, blagor slovenskega naroda mu je bilo nad vse. Radi tega je mnogo čital ter se bogatil z znanostmi potrebnimi v vsakdanjem življenji. Kar je novega čital ni obdržal sam za se, temveč skušal je širiti med svoje občane. „Novice“ so bile njegov biser. Vestno je čital in tudi hranil slednji list od prvega začetka, tedaj je bil skoro gotovo najstarejši stalni naročnik „Novicam“, v katere je v svoji mladosti večkrat dopisoval. Da bi se mladina omikala, napeljal je občane, da so si že pred 40 leti sezidali lepo šolsko poslopje. Ko je bilo česa potreba v olepšanje ali poboljšanje v občini, bil je glavna oseba, koja se je potezala. Občani kamenske fare so bi rekel vedno tudi sledili njegovim modrim nasvetom. Bil je toraj v obče spoštovan in čislán od slednjega, ki je imel priliko ž njim občevati. Iz obilne udeležbe spreveda pri pogrebu dne 14. t. m. videlo se je, koliko sre si je pridobil v svojem življenji. Med ginljivim nagrobnem govorom vis. čast. gosp. Andr. Brezovskega, župnika rifenberškega, solzilo je sleherni oko želeč na srečno snidenje —.

— **Na svetovni razstavi v Čikagu** bila je odlikovana tudi bivša učenka tukajšnje c. kr. strokovne šole za umetno vezenje gospodična Adela Czerny in sicer za svoj razstavljeni pečni zastor.

— **Tatici** Na ljubljanskem kolodvoru prijela je policija te dni dve ženski Ano Mayer in Marijo Mederer, obe z Bavarskega doma, ker sta nekemu gostilničarju v Trstu ukrali 74 gld. denarja ter precej srebrnine in zlatnine v vrednosti do 300 gld.

— **Premog** so pričeli iskati v Zbiljah pri Smledniku.

— **Podpornemu društvu slovenskih visokošolcev na Dunaji** naklonili so narodni deželni poslanci kranjski 20 gld. namesto venca umrlemu dež. poslancu Juriju Krajgher-ju.

— **Šentpeterskim pogorelcem v korist prirede rodoljubje** v Št. Petru na Krasu dne 21. t. m. veselico v hotelu pri južni železnici.

— **Prešiča**, ki je tehtal 327 kg je zredil posestnik Jakob Koželj iz Olševka pri Kranji. Žival je bila jorčirskega plemena.

— **V mestni klavnici** zaklalo se je preteklo leto 25 821 glav živine in sicer 3903 govedin, 7941 prašičev, 8652 telet, 2118 kozlov in koštrunov in 3207 kozličkov. Konfiskovalo in uničilo se je 28 prašičev, meso edne krave in edne telice in večje število jeter in pluč.

— **Tobaka** se v naših tobačnih tovarnah na leto prodela 560.000 do 570.000 meterskih centov. Vsako leto se naredi 6000 milijonov smodk, 2500 milijonov cigaret, 200.000 meterskih centov navadnega cigaretnega tobaka in 30.000 meterskih centov tobaka za nosljanje.

— **Volilcem v trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani.** Volilna komisija za trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani je, kakor smo uže javili, razpisala volitve, ki se bodo vršile z ustnim glasovanjem ali osebnim oddajanjem glasovnic dne 31. januarija v mestni dvorani ljubljanski. Oni volilci pa, kateri nočejo ustno voliti ali osebno oddati glasovnice 31. januarija volilni komisiji, naj pa zadnji čas do 29. januarija na deželi c. kr. okrajnemu glavarstvu in v Ljubljani mestnemu magistratu pošljejo glasovnice z izkaznico vred. V glasovnici morajo tisti trgovci ali obrtniki vpisani biti, katere volilec voli in glasovnico mora tudi volilec podpisati. Glasovnice se smejo odprte ali zapečate oddati ali odposlati. Ako so zapečate, je treba, da je tudi zunaj napisano volilčevo ime. Ako imajo ženske same v svojih rokah kako trgovino ali obrt, voli v njih imenu opravitelj njih trgovine ali obrta. in mora tedaj on podpisati glasovnico in tudi še pripisati besedo opravitelj. Posljejo se pa glasovnice c. kr. okrajnemu glavarstvu po pošti, poštnine prosto, po posebnih poslih ali po županstvu ali pa se dajo c. kr. davčnemu uradu, da jih pošlje c. kr. okrajnemu glavarstvu. Po dogovoru z mnogimi udeleženci se priporočajo za volitve v trgovsko in obrtniško zbornico častitim volilcem naslednji gospodje: 1. Trgovcem I in II. volilnega razreda, kateri dobe rudeče glasovnice: Franc Hren, trgovec z lesom, veleposestnik v Ljubljani; Ivan Perdan, trgovec in posestnik v Ljubljani; Franc Ks. Souvan, trgovec in posestnik v Ljubljani. 2. Trgovcem III. volilnega razreda, kateri dobe višnjeve glasovnice: Alojzij Lenček, trgovec v Ljubljani; Tomaž Pavšler, trgovec z lesenim blagom, posestnik v Kranji. 3. Obrtnikom II. volilnega razreda kateri dobe bele glasovnice: Oroslov Dolenc, voščeninar in posestnik v Ljubljani; Janko Kersnik, lastnik žage in veleposestnik na Brdu; Josip Rebek, ključavničar v Ljubljani; Feliks Stare, lastnik žage in veleposestnik na Kolovci; Filip Supančič, stavbeni mojster, posestnik v Ljubljani; Jernej Žitnik, črevljar in posestnik v Ljubljani. Narodni volilni odbor.

— **Velik požar** je vpepelil dne 14. t. m. peterim gospodarjem vsa pohišta v vasi Dragi na železniški progi Kozina-Trst. Zažgala je železnica. Velika burja je namreč zanesla utrinke od lokomotive v vas, vsled česar se je vnelo.

— **Nesreča.** Dne 9. t. m. je neki čuvaj v Ronkah pri Trstu domov prišedši položil puško na tla. V tem hipu pa se je puška sprožila in zadela v nogo 13letnega čuvajevega sina, ki je sedel za mizo. Nesrečnika so prepeljali v Trst v bolnico, mu odrezali nogo, a je kmalu na to umrl.

— **Umor na ulici.** Dne 14. t. m. so v Brnu štirje nepoznani možje napali delavca Smizila, ga umorili in oropali. Smizil je bil v gostilni priigrjal znatno svoto.

— **Zblaznela** je 25letna Jožefa Sackmaier v Ljubnu. V blaznosti je po noči ob 10. uri zakurila v neki drvarnici. K sreči so ljudje ogenj pogasili in blazno žensko peljali v bolnico.

— **Samomor.** V Ehrensachenu na Gorenjem Štajarskem ustrelil se je v pričo žene in otrok 37letni branjevec Anton Jonke. Bil je takoj mrtev. Pustil je 5 nepreskrbljenih otrok. Jonke je bil jako udan pijančevanju.

— **Predilnica je pogorela.** V Zgierzu na Ruskem Poljskem pogorela je velika predilnica za bombaž. Škode je nad milijon rubljev.

— **Dunajski turisti** v nevarnosti. Zadnjipot smo poročali o treh dunajskih turistih, ki so na Velikem Zvoniku se ubili. Trije drugi dunajski turistje so pa sklenili prebiti božično noč na snežniku „Dachstein“ v ondu narejeni koči Dne 24. m. m. so dopoldne prišli v Hallstadt in vzeli seboj jednega nosača. Nosač jih je pa kmalu zapustil, ker je hotel božični dan biti pri sv. maši. Dunajčanje so pa sami prišli v kočjo v Dachstein, ali je bila vlomljena in popolnoma prazna. Ker je silno melo, morali so tukaj prebiti dva dnij. Potem so se vrnili po snegu in dne 28. opoldne so zopet prišli v Hallstadt vsi upehani. Splošno se ljudje čudijo, da so se vrnili, ko je po gorah na debelo sneg zapadel in ni več videti nebene steze. Lahko bi jo bili zagazili v kako kotlino mej skalovjem, pa ne bi bili mogli več dalje.

— **Umor** v železniškem vozu. Na badenski železnici blizu Isteina ustrelil je neki potnik iz Winterthura sopotovalca. Vlak so hitro ustavili in morilca prijeli. Sodi se, da je hotel umorjenca oropati.

— **Mlada tatova.** Na Dunaju zaprli so dva mlada fanta, katerih jeden ima jednajst, drugi pa dvanajst let star, ker sta krala. Pri njiju našli so 5 gld. denarja, več listnic in še nekaj družih taci stvarij, katerih si gotovo nista kupila.

— **Nesreča na železnici.** Pri Jersey Cityji v Ameriki sta dne 15. t. m. trčila dva brzovlaka. 20 oseb je mrtvih, veliko pa ranjenih.

— **Morilec soprog.** V Radomu na Ruskem obsodili so v dvajsetletno prisilno delo barona Barkovskega, kateri je zastupil dve soprogi zaporedoma.

— **Zaradi 17 gld. smrt.** Šestnajstletna Karolina Purer je na stanovanji in hrani bila 17 gld. dolžna, in jih ni mogla plačati. Njena gospodinja jo je prišla tirjati, kjer je bila v službi, in precej razgrajala. To je pa ubogo deklo pripravilo v velik strah, posebno ker je gospodinja pretila, da pride še njen mož, ki bode že izterjal dolg. V obupnosti je dekle nastrgalo žveplenk z fosfora in se zastrupilo. Prenesli so jo v bolnico, kjer je umrla.

— **Omladina.** V Pragi se je v ponedeljek začela obravnavati proti udom tajnega društva „Omladina“. Vseh zatožencev je 77. Toženi so veleizdaje, razžaljenja cesarja in udov cesarske rodovine, motenja javnega reda in miru. Kaj več bomo o tej obravnavi poročali prihodnjič.

— **Nevesta brez rok.** Zadnje dni se je v Vervieru poročila nemška nogna umetnica Elizabeta Kunnreich, katera nima rok. Vzel jo je neki Avstrijec, kateri jo bode vodil po svetu, kjer bode kazala svoje umetnosti. Nevesta je ženitninsko pismo podpisala z nogo in duhovnik jej je na nogo nataknil prstan.

— **Na grobu svojega očeta** se je ustrelil neki 23 letni dunajski mehanik Karol Zechel. Pokojnik je dolgo iskal dela, ali ga nikjer dobiti ni mogel.

— **Tri milijone dolarjev** primankljeja zasledili so pri pregledovanji mestnih blagajnic v Čikagu v Ameriki. Najbrž je primanjkljaj še večji.

— **Šesteroprstnik.** Na kliniko dr Billrotha na Dunaj prišel je 22letni kmetski sin iz Jeske na Ogerskem, ki ima na rokah in nogah po 6 prstov. Zaradi tega se ljudje norčujejo iz njega in je prišel na Dunaj, da mu jih odrežejo, kar jih je preveč.

— **Koza ukradena** Nekemu železniškemu čuvaju pri Celovci so po noči tatje ukrali kožo, jo kar v hlevu zaklali, jo odnesli, čeva pa pustili.

— **Umrta** je dne 10. t. m. posestnica blizu Celovca Ana Lindner, v 76. letu. Ravno isti dan in skoro ob isti uri je v ravno v tej hiši umrla neka dekla. Ravno ta dan je nastal ogenj v tej hiši in so ga le s težavo pogasili. Bati se je že bilo, da zgori jeden mrlič.

— **Zaprli** so na Dunaju nekega moža, ki je na sumu, da je ukral v Solnogradu 40.000 kolekov, kateri so tamkaj zginili. Pri nekem zlatarji na Dunaji je ponudil več kolekov v prodajo. Zlatar kolekov ni hotel kupiti. Tujec je odšel in zlatar je stvar naznanil policiji. Drugi dan pa zlatar dotičnega tujca vidi in spozna v zastavnici. Gre torej za njim in ga naznani prvemu policijstu, da ga prime. Ko ga je zasledoval, se je tujec bil jedenkrat okrog obrnil in ga močno sunil. Zlatar se pa ni dal ostrašiti. Pri policiji tujec neče povedati, kako mu je ime in od kod da je.

— **Velika nesreča na morji.** Ladija, ki je peljala dinamita iz Haure v Antwerpen, se je razletela na morji. Ladija je popolno uničena in vse moštvo, 21 ljudij je ubitih.

— **Nesreča pri streljanji z možnarji.** V Št. Juriji na Štajarskem so 7. t. m. streljali z možnarji. Neki možnar je počil ravno, ko se je krojaški pomočnik Mrak čreznj nagnil, misleč, da je vžigalna vrstica ugasnila. Nesrečnika je hodo poškodovalo na prsih in odnesti so morali težko poškodovanega.

— **Salomonska sodba.** V nemški Švici je nekdo svojemu sosedu rekel svinjski pes. Sosed ga je tožil, ali sodnik je razsodil, da to ni nobeno razžaljenje, ker take živali sploh na svetu ni. Tožnika je jako iznenadila ta modra razsodba, plačal je kazen in odšel, poslovivši se od sodnika: „Z Bogom, svinjski pes!“

— **Šest spominkov za pokojnika.** Pri Birkenwerderji je umrl bogat kmet. Njegov sin je pa znan pijanec. Ker je bilo pričakovati, da dá sin očetu postaviti spomenik, se je ponudilo kar šest kamnosekov, da izdelajo očetu spomenik. Sin je v pijanosti pri vseh šestih spomenike naročil. Sedaj so spomeniki narejeni in čakajo, da se postavijo. Sin se pa brani plačati, ker jih je v pijanosti naročil.

— **Ponarejeni denar po 20 vinarjev.** Na Ogerskem se je nakrat pokazalo jako veliko ponarejenih novih dvajsetic. Narejene so iz svinca in antimona in pravim jako podobne. Sodi se, da so ponarejalci v Budimpešti.

— **Osodepolna podobnost.** Bogat bankir Carsben v Kodanji je jako podoben ruskemu carju. Ko ga je nekoč car vsprejel, se je čudil njegovi podobnosti. Mož je vsled tega začel se brado striči, kakor jo car, često in sploh posnemati ruskega vladarja. Ko se je peljal po ulicah, so ga res ljudje zamenjali s carjem. To njegovo veselje pa ni bilo dolgo, začel se je domišljavati, da je res car in da ga preganjajo nihilisti. Konec je bil, da so ga odpeljali v blaznico

Tržne cene.

V Ljubljani dne 13. jan. 1893. Pšenica gld. 8.50 kr. rž gld. 6.50 kr., ječmen gld. 6.50 kr., oves gld. 7.50 kr., ajda gld. 8.50 kr., proso gld. 6.— kr., turšica gld. 5.80 kr., leča gld. 14.— kr., grah gld. 13.— kr., fižol gld. 9.— kr. (Vse cene veljajo za 100 kgr.)

Loterijske srečke.

V Brnu dne 17. januarja t. l.: 41, 18, 78, 51, 54.
Na Dunaji dne 13. januarija t. l.: 40, 44, 54, 14, 51.
V Gradci dne 13. januarija t. l.: 8, 47, 84, 89, 9.

Marijacejske kapljice za želodec.

izgotovljene v lekarni k „angelu varhu“

C. BRADY-a v Kromerizu (Moravsko)

so staro, zanesljivo in znano zdravilo ter so budilno in krepilno sredstvo za želodec in prebavilna dela. (6)

Samo prave so z zraven stoječo varstveno znamko in podpisom.

Cena: 1 steklenice 40 kr. dvojne steklenice 70 kr.

Vsebina je naznanjena.

Marijacejske kapljice

za želodec prodajajo se prave: v Ljubljani: lek. Piccoli in lek. Svoboda; v Postojni: lek. Fr. Becarich; v Škofji Loki: lek. Karl Fabiani; v Radovljici: lek. Alex. Roblek; v Novem mestu: lek. Dom Rizzoli in lek. Bergmann; v Kamniku: lek. J. Močnik; v Črnomlju: lek. J. Blažek.

Sel. Kneipp

Neogibno potrebno je za vsako družino

Kathreiner-jeva

Kneipp-ova sladna kava

z okusom prave kave.

Ta kava daje to prednost, da se lahko popusti tako škodljiva prava zrnata ali pa z raznimi cikorijami zmešana kava in se iz te kave naredi okusna ter zdrava in redilna pijača. — Nedosegljiva je kot dodatek k pravi kavi. (4)

Visoko priporočana za ženske, otroke in bolnike.

Ponaredeb se naj varuje.

Dobi se povsod.

1/2 kile 25 kr.

Wilhelmov

antiartristični in antireumatični

KRIČISTILNI ČAJ

od

Franc Wilhelm-a

lekarja

v Neunkirchen-u na Spod. Avstrij.,

dobiva se v vseh lekarnah,

v Ljubljani: pri U. pl. Trnkoczy in Wilh. Mayr,

v zavojih po 1 gld. av. velj.

(6)